

Jeden den v Gambii

Text a foto: Milan Bučík

Před pár lety jsem trávil dovolenou na Gran Canarii, druhý týden už to chtělo nějakou změnu a tak když jsem uviděl nabídku místní cestovky na jednodenní výlet do Gambie, tak jsem po tom skočil. Bylo to zrovna v době, kdy se Gambie snažila více zviditelnit na turistické mapě, plánovala po vzoru jiných zemí s teplým mořem a hezkými plážemi, investovat do výstavby nových hotelů a přilákat nové návštěvníky i investory a možná i tento výlet v dané době zapadal do jejích propagačních plánů. Protože při mých několika dalších návštěvách na Gran Canarii už jsem tuto destinaci v nabídce výletů nikdy neviděl.

Gambie je typickou chudou zemí západní Afriky, která má převážně francouzsko - britskou koloniální minulost. Na rozdíl od většiny ostatních zemí této oblasti, kde převážil francouzský vliv, zde převážila dominace britská a tato malá země s necelými třemi milióny obyvatel je dnes členem britského Commonwealthu. Předcházelo tomu získání nezávislosti v roce 1965 a více než padesát let nestability, několika převratů, nerespektování výsledků voleb a neochoty místních vůdců předat dobrovolně moc. Situace se zklidnila až v roce 2017, kdy senegalská

armáda s podporou organizace hospodářského společenství západoafrických států ECOWAS zajistila předání moci poslednímu vítězi místních voleb a země se tak vrátila do Commonwealthu. Gambie se rozprostírá po obou březích stejnojmenné řeky, která je i zdejší historicky nejvýznamnější dopravní tepnou. Země má úzký přístup k moři při ústí řeky a je ze všech stran obklopena Senegalem. Převažujícím náboženstvím je islám.

Odstartoval jsem spolu s pár desítkami dalších podobných nadšenců z letiště Las Palmas na Grand Canarii a za necelé tři hodiny jsme přistáli na gambijském letišti Banjul. Čekal na nás připravený autobus, který nás měl dopravit k malému přístavu, kde na nás čekala loď, která nás měla vzít na několikahodinovou plavbu po řece Gambii. Do malého přístavu z letiště vedla nová asi pět kilometrů dlouhá asfaltová cesta, to jsme ještě netušili, že to bude jediná cesta s nešotolinovým povrchem, na které se ten den budeme pohybovat. Na lodi nás čekal místní černý průvodce Harry, ale nic moc zatím neřídil, jen nám pokynul levačkou na přístavní můstek, který spojoval molo s lodí. A tak jsme hned vyrazili. Napřed jsme z horní dřevěné paluby naší dřevěné lodi, pozorovali bližší břeh. Řeka blízko ústí do moře zde je už skoro sto metrů široká a směrem do vnitrozemí je lemována hustými zelenými porosty převážně mangrovníků. Horní paluba naší kocábky byla široká asi sedm metrů a někoho z nás

napadlo, že vidí krokodýla a přešel na druhou stranu boku lodi. Ostatní si nechtěli nechat nic ujít a za chvíli na zábradlí horní palubu viselo a naklánělo se několik desítek lidí a pozorovalo pohyb v řece. Tento romantický okamžik ale netrval příliš dlouho a plavidlo zjevně vyvedené z rovnováhy hroznem turistů visících na levoboku se zhouplo a začalo se nebezpečně naklánět na vodu. Riziko potopení lodi konečně vyburcovalo Harryho z nečinnosti, nebývale rychle přiběhl na horní palubu a polovinu z nás neprodleně vrátil na pravobok. Loď tak získala zpět svoji ztracenou rovnováhu a za chvíli vyrazila po řece do vnitrozemí. Když jsme se pozorněji podívali na břeh řeky, viděli jsme tam líně podřimovat několik krokodýlů, kteří poté, co se loď narovнала, už jí dále nevěnovali naštěstí pozornost. Země západní Afriky patří k nejchudším na světě a málokde uvidíte tolik tolik bída a nuzného života místních lidí. I ty nejchudší země v Asii a Jižní Americe působí ve srovnání s těmito končinami relativně bohatě. Ale kupodivu lidé jsou veselí, všetečné děti vás všude obklopují a loudí po vás různé pamlsky a drobnosti. Jsou zvyklé hlavně na západním žvýkačky. Řeka Gambie je tady hlavní dopravní a obchodní tepnou od nepaměti. Vnitrozemských cest tady moc není. Z horní paluby naší lodi jsme zvědavě pozorovali okolí. Břehy řeky většinou lemovaly husté mangrovníky a jen tu a tam mělo naše oko delší výhled. Občas jsme zahlédli pár vesničanů a někdy i pár hlíněných chatrčí obyvatel, žijících přímo u řeky. Asi po hodině plavby jsme zakotvili u břehu a Harry nás vzal na procházku do blízkého městečka. Po obou stranách širší cesty z načervenalé hlíny, která dávala tušit větší obsah železa, byla spousta stánků s nejrůznějším zbožím, oběma směry se prodíraly líným tempem nejrůznější dodávky, jejichž věk byl už od pohledu úctyhodný. Mezitím spousty lidí a neskutečný mumraj. Typická Afrika a zejména ženy měly na sobě barevně velice výrazné oblečení a často jim nechyběl ani čepce nebo jiná

pokrývka hlavy. Prošli jsme tržištěm a následovali Harryho, který nás vedl do místního zoo parku se „svatými“ krokodýly. Místní je velice uctívají, krokodýli zde mají docela volnost a líně se povalují a podřimují všude okolo. My jsme chodili jen po vybraných cestičkách, nejblíže krokodýl byl od nás vždy aspoň pár metrů daleko, ale nebyl vždy za nějakou zídkou nebo ve vodě a tak člověka mimoděk napadlo, co kdyby ho nějaký náš pohyb vyprovokoval k nějaké prudké reakci. Ale obecně s výjimkou JAR jsou bezpečnostní opatření v celé Africe na nízké úrovni, tady to nikdo neřešil. Nemuseli jsme ani sepisovat nějaký revers, jak jsme to museli kdysi udělat v Zimbabwe při procházce s mladými divokými lvy. Tady, kdyby se něco stalo a krokodýl někoho z nás sežral, tak by postižený určitě krokodýla už nestihl zažalovat. Normálně, když cestuji po světě, tak rád pozoruji život a přírodu v daných zemích. Je často fascinující si všimnout i nejrůznějších detailů obyčejného života místních lidí. Dívat se, jak žijí, kde bydlí, co jedí, jak se oblékají. A nemyslete si, že lidé v těchto končinách nemají dobře vyvinuté chuťové pohárky? I tam, kde byste to vůbec neočekávali, vám ze zdejších surovin na ohni v kotlíku uvaří takové jídlo, že se jenom olíznete. Harry jakoby to věděl a vzal naši skupinu do blízké domorodé restaurace na břehu řeky na malé občerstvení. Restaurace byla postavena na několik metrů vysokých kůlech a mě to připomnělo Zanzibar na východním pobřeží Afriky, kde je až desetimetrový rozdíl mezi přílivem a odlivem. Tady jsme byli na řece, do ústí moře to bylo třeba dvacet kilometrů, ale kůly byly známkou toho, že i zde je vliv přílivu značný. V restauraci pro vás formou bufetu připravili malý oběd, jídlo bylo dobré a aby nám lépe chutnalo, zazpívalo nám pár místních krasavic několik písniček.

Po obědě jsme se opět nalodili na naši dřevěnou kocábku a vraceli se po řece zpět k pobřeží. U moře jsme zastavili a šli se ještě podívat do blízké rybářské vesnice, kde současně fungoval rybí trh. Kromě čerstvých ranních úlovků se zde v hojné míře prodávají i sušené ryby.

Vrchol celého zájezdu ale byl teprve před námi. Asi před měsícem u hlavního města na pobřeží otevřeli nový luxusní hotel a celou naši početnou skupinu tam odpoledne přivedli, abychom tam strávili zbytek pobytu v Gambii. Mohli jsme relaxovat u bazénů a konzumovat připravené pochoutky a občerstvení. Po setmění prostranství osvětlily zapálené louče a domorodí tanečníci se starali, abychom se nenudili. Bylo to docela příjemné, dokonce nám otevřeli i pár lahví dobrého francouzského a italského vína. Když Harry asi po třech hodinách zavelel k odjezdu na letiště, nikomu z nás se skoro nechtělo.

Strávili jsme zajímavý den v zemi, kterou ještě čeká dlouhá cesta, než se stane standardní turistickou destinací. Takhle jednoduché to zase není. Ale jsem rád, že jsem tady byl.

V době mé návštěvy zde nebylo ještě žádné golfové hřiště, dnes jsou u hlavního města Banjulu hřiště dvě – obě osmnáctijamková – Fajara a Kololi a spíše v podprůměrné kvalitě.

Milan Bučík, 18/4/2023

